

«Πεντηκοστήν ὁρτάζομεν
καὶ Πνεύματος ὀπιδημίαν
καὶ προθεσμίαν ὀπαγγελίας
καὶ ὀλπίδος συμπλήρωσιν;
καὶ τὸ μυστήριον ὀσον;
ὀς μέγα τε καὶ σεβάσμιον.
Διὸ βοῶμέν σοι;
Δημιουργέ τοῦ παντός,
Κύριε, δόξα σοι».

ὀτόν τόν θαυμάσιο ὀμνο θέτει ὀ ὀκκλησία μας σάν προπύλαιον στήν ὀορτή τῶς Πεντηκοστῶς. Καὶ σὺ αὐτόν ὀνακεφαλαιώνει τὸ «μέγα καὶ σεβάσμιον» μυστήριον, τὸ ὀποῶον πανηγυρίζει: Τὴν συμπλήρωσιν τῶς ὀλπίδος, τὴν προθεσμίαν τῶς ὀπαγγελίας, τὴν ὀπιδημίαν τοῦ Πνεύματος τοῦ ὀγίου. Γιατί πράγματι τὸ ὀορταζόμενο γεγονός, ὀ ὀπιφοίτησις τοῦ ὀγίου Πνεύματος στοὺς ὀποστόλους τοῦ Χριστοῦ, ὀποτελεῖ τὸ τέλος καὶ τὸ ὀπιστέγασμα ὀλου τοῦ ὀργου τῶς σωτηρίας. ὀλο τὸ ὀργο τοῦ Χριστοῦ, ὀ ὀλευσις, ὀ διδασκαλία, τὸ πάθος, ὀ ὀνάστασις, ὀ ὀνάληψις ὀπέβλεπαν σὺ αὐτό· στήν ὀλευσιν τοῦ ὀγίου Πνεύματος στὸν κόσμον, στήν νέα δημιουργίαν. ὀκριβῶς γιὰ τὸν λόγο αὐτό στὸ τροπάριον ποὺ ὀκούσαμε καὶ σὺ ὀλη τὴν ὀμνογραφίαν τῶς Πεντηκοστῶς ὀνυμεῖται ὀ δημιουργὸς τοῦ παντός, ὀ Πατὴρ, ποὺ διὰ τοῦ Λόγου, τοῦ ὀυοῦ τῶς ὀγάπης Του, ὀν ὀγί; Πνεύματι δημιουργεῖ τὸν κόσμον, ὀναδημιουργεῖ, ὀανακτιῖζει τὴν κτίσιν καὶ τὴν μεταβάλλει σὺ νέα, τὴν ὀνακαινίζει.

ὀτσι ὀ ὀμέρα αὐτὴ συνδέει τὴν ὀνάμνησιν τῶς γενεθλίου ὀμέρας τοῦ νέου κόσμου μὲ τὴν ὀνάμνησιν τῶς γενεθλίου ὀμέρας τοῦ παλαιοῦ. Τίς δύο γεννήσεις, τὴν φυσικὴν καὶ τὴν ὀπερφυσικὴν. Στὴν πρώτη μῶς μεταφέρουν οἱ ὀρῶτες γραμμὲς τῶς Βίβλου: «ὀ δὲ γῶ ὀν ὀόρατος καὶ ὀκατασκευάστος καὶ σκότος ὀπάνω τῶς ὀβύσσου καὶ πνεῦμα Θεοῦ ὀπεφέρετο ὀπάνω τοῦ ὀδατος. Καὶ ἐῶπεν ὀ Θεὸς· Γενηθήτω φῶς. Καὶ ὀγένετο φῶς. Καὶ ἐῶδεν ὀ Θεὸς τὸ φῶς ὀτι καλόν» (Γενέσ. 1, 2-4). Στὴν δευτέρα συμβαίνει τὸ ὀδιο. ὀπάνω στήν ὀμορφο ὀλη τῶν ὀθνῶν καὶ στὸ σκότος τῶς πλάνης ὀκχύνεται ὀ βιαία πνοὴ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ. ὀ Λόγος Του ὀνακαινίζει τὴν παλαιωθεῖσαν κτίσιν. «Πάρθοι καὶ Μῶδοι καὶ ὀλαμῶται καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, ὀουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν ὀσίαν, Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Αἰγυπτὸν καὶ τὰ μέρη τῶς Λιβύης τῶς κατὰ Κυρήνην... ὀρωμαῖοι, ὀουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, Κρῶτες καὶ ὀραβες» (Πράξ. 2, 9-11) ἐῶναι ὀ νέα ὀβυσσος, τὸ γέννημα τῶς διασπορῶς, τῶς κατατμήσεως καὶ τῶς ὀποσυνθέσεως τοῦ κόσμου. ὀπάνω ὀπὸ αὐτοὺς τῶρα ὀπιφέρεται τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ ὀ Λόγος Του καλεῖ ὀλους ἐῶς συμφωνίαν, ἐῶς ὀνότητα Πνεύματος ὀγίου, ἐῶς τὸ φῶς. «ὀ ἐῶπὼν ὀκ σκότους φῶς λάμπει» (Βῶ Κορ. 4, 6) τοὺς

καλε? νά ?πιστρέψουν «?πό σκότους ε?ς φ?ς» (Πράξ. 26, 18), νά γίνουν «φ?ς ?ν Κυρί?» (?φες. 5, 8). Καί ? ?ναχώνευσis γίνεται μέ τας πυριμόρφους γλώσσας το? ?γίου Πνεύματος, πού διεμερίσθησαν στους ?ποστόλους. «Καί ?φθησαν α?το?ς διαμεριζόμεναι γλ?σσαι ?σεί πυρός» (Πράξ. 2, 3). ? γλ?σσα, τó σύμβολο, τó ?ποτέλεσμα καί τó α?τιο το? χωρισμο?, γίνεται τώρα σύμβολο ?νότητος, τ?ς ?ν ?γί? Πνεύματι ?νότητος το? νέου λαο? το? Θεο?. ? ?γκαινισμός το? Πνεύματος συμβολίζεται μέ τήν καινουργία τ?ν γλωσσ?ν. Διά τó Χριστο? ?ν ?γί? Πνεύματι λαλε?ται τώρα τó μυστήριο τ?ς α?ωνίου σωτηρίας. Α?τό ?κριβ?ς ?πογραμμίζει τó δεύτερο στιχηρό το? ?σπερινο? τ?ς Πεντηκοστ?ς το? α? ?χου:

«Γλώσσαις ?λλογεν?ν

?καινούργησας, Χριστέ, τούς σου?ς μαθητάς,
?να δι? α?τ?ν σε κηρύξωσι
τόν ?θάνατον Λόγον καί Θεόν,
τόν παρέχοντα τα?ς ψυχα?ς ?μ?ν τó μέγα ?λεος».

? λαός λοιπόν το? Θεο?, ? ?κκλησία, ?ορτάζει κατά τήν Πεντηκοστή τήν γέννησί της. Τήν γενέθλιο ?μέρα της, ?λλά καί α?τό τó μυστήριο τ?ς ?δίας τ?ς ζω?ς της. Γιατί ? ?κκλησία τó Χριστο? δέν ?ζησε τó μυστήριο τ?ς Πεντηκοστ?ς σέ μία στιγμή χρόνου κατά τó μακάριο ?κε?νο ?τος καί τήν ?στορική ?κείνη ?μέρα, πού «?πλήσθησαν» ο? μαθηταί «Πνεύματος ?γίου». ?λλά τó ζ? καθημεριν?ς, διαρκ?ς, σέ κάθε στιγμή χρόνου, ?πό τήν ?μέρα ?κείνη τήν γενέθλιο μέχρι τ?ς συντελείας το? α??νος. Γιατί τó Πνε?μα τó ?γιον ?λθε τότε καί ?κτοτε μένει καί θά μέν? ε?ς τόν α??να στόν κόσμο γιά νά συγκροτ? τήν ?κκλησία. Πνε?μα καί ?κκλησία ε?ναι ?διασπάστως ?νωμένα. Τó ?γιον Πνε?μα ε?ναι ? ψυχή, ? ζωή, ? ?παρξis τ?ς ?κκλησίας, τ?ς ?ν ?γί? Πνεύματι καιν?ς ζω?ς. Σ? α?τό ?φείλεται ? ?νότης, ? ?γιότης, ? καθολικότης τ?ς ?κκλησίας. ?πό α?τό πηγάζουν τά χαρίσματα, ο? θεσμοί, ? πίστις καί ? θεολογία τ?ς ?κκλησίας. Τήν βιαία Του πνοή καί τήν πυρίμορφο δρόσο Του α?σθάνεται σέ κάθε β?μα, σέ κάθε ?κδήλωσι, σέ κάθε κίνησί της. ?πό α?τό πηγάζουν ο? ?περφυσικές ?νέργειες τ?ν μυστηρίων, πού ζωογονο?ν, τροφοδοτο?ν καί ?γιάζουν τó σ?μά της. Α?τό θεολογε? καί ? ποιητής το? τρίτου στιχηρο? το? ?σπερινο?:

«Πάντα χορηγε? τó Πνε?μα τó ?γιον?
βρύει προφητείας,
?ερέας τελειο?,
?γραμμάτων σοφίαν ?δίδαξεν,
?λιε?ς θεολόγους ?νέδειξεν,
?λον συγκροτε? τόν θεσμόν τ?ς ?κκλησίας.
?μοούσιε καί ?μόθρονε
τ? Πατρί καί τ? Υ??,

Παράκλητε, δόξα σοι».

Στήν ἱστορική λοιπόν Πεντηκοστή, ἄλλὰ καί στήν διαρκή Πεντηκοστή, στήν ἡποία ζῶμε ἡ ἐκκλησία, θά μᾶς μεταφέρει κατὰ τήν ἡπέτειο τοῦ γεγονότος αὐτοῦ. Θά μᾶς καλέσῃ νά κλίνωμε τά γόνατα στάς ἀλάς τοῦ Κυρίου καί νά προσκυνήσωμε τήν ἡττητο δύναμι Του, νά δοξολογήσωμε τήν ἡγια Τριάδα, πού φωτίζει καί ἡιάζει τίς ψυχές μας. Καί στήν στάσι αὐτή τῶς ταπεινώσεως, τῶς κλίσεως τῶν γονάτων καί τοῦ ἀχένος, νά ἡποδεχθῶμε τήν χάρι τοῦ Παρακλήτου. Νά ἡνανεώσωμε καί νά ἡναρριπίσωμε τήν φλόγα τοῦ ἡγίου Πνεύματος. Νά συνειδητοποιήσωμε τήν θέσι μας καί τήν ἡπόστασι μας σάν μελῶν τῶς ἐκκλησίας, σάν ναῶν τοῦ ἡγίου Πνεύματος. Ναῶν καί σκευῶν καθαρῶν, δοχείων τοῦ Παρακλήτου, τῶν ἡποίων κάθε σκέψις θά ἡπαγορεύεται ἡπό τό Πνεῦμα τῶς σοφίας, κάθε ἡνέργεια ἡπό τό Πνεῦμα τῶς συνέσεως, τό ἡγαθόν, τό ἐθέες, τό νοερόν, τό ἡγεμονεόν, τό καθαρόν τά πταίσματα. Τό Πνεῦμα τό ἡγιον, τό Κύριον καί ζωοποιόν, τό θεόν, πού θεοποιεῖ τούς ἡνθρώπους, πού διά τῶς χάριτός Του μᾶς μεταβάλλει σέ «Θεούς κατὰ μέθεξιν».

Αὐτό τό ἡπερφυές γεγονός τῶς ἡπιφοιτήσεως τοῦ Παρακλήτου περιγράφουν τά τρία θαυμάσια τροπάρια τῶν ἀνων καί τοῦ ἡσπερινοῦ τοῦ δῶ ἡχου. Αὐτό τό Πνεῦμα ἡγκωμιάζουν καί αὐτοῦ τήν χάρι ἡπικαλοῦνται μαζί μέ τό δοξαστικό τοῦ πλ. βῶ ἡχου, μέ τό ἡποῦο τώρα κατακλείουμε:

«Παράδοξα σήμερον
ἐῶδον τά ἡθνη πάντα ἡν πόλει Δαυίδ,
ἡτε τό Πνεῦμα κατῆλθε τό ἡγιον
ἡν πυρίναις γλώσσαις,
καθώς ἡ θεηγόρος Λουκᾶς ἡπεφθέγγατο.
Φησί γάρ Συναγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ,
ἡγένετο ἡχος, καθάπερ φερομένης βιαίας πνοῆς,
καί ἡπλήρωσε τόν οἶκον, οἱ ἡσαν καθήμενοι
καί πάντες ἡρξαντο φθέγγεσθαι
ξένοις ῥήμασι, ξένοις δόγμασι,
ξένοις διδάγμασι τῶς ἡγίας Τριάδος».

«Τό Πνεῦμα τό ἡγιον,
ἡν μέν ἡεῖ καί ἡστι καί ἡσται
οἷτε ἡρξάμενον οἷτε παυσόμενον,
ἡλλῶ ἡεῖ Πατρί καί Υἱῶ συντεταγμένον
καί συναριθμούμενον.

Ζωή καὶ ζωοποιον?
φ?ς καὶ φωτὸς χορηγός?
α?τάγαθον καὶ πηγὴ ?γαθότητος?
δι? ο? Πατὴρ δοξάζεται
καὶ παρὰ πάντων γινώσκεται,
μία δύναμις, μία σύνταξις,
μία προσκύνησις τ?ς ?γίας Τριάδος».

«Τὸ Πνε?μα τὸ ?γιον,
φ?ς καὶ ζωὴ καὶ ζ?σα πηγὴ νοερὰ,
Πνε?μα σοφίας, Πνε?μα συνέσεως?
?γαθόν, ε?θές, νοερόν,
?γεμονε?ον, καθα?ρον τὰ πταίσματα.
Θεός καὶ θεοποιον?
π?ρ ?κ πυρός προϊόν?
λαλο?ν, ?νεργο?ν,
διαιρο?ν τὰ χαρίσματα?
δι? ο? προφ?ται ?παντες
καὶ Θεο? ?πόστολοι
μετὰ μαρτύρων ?στέφθησαν.
Ξένον ?κουσμα, ξένον θέαμα,
π?ρ διαιρούμενον ε?ς νομάς χαρισμάτων».

«Βασιλε? ο?ράνιε,
Παράκλητε, τὸ Πνε?μα τ?ς ?ληθείας,
? πανταχο? παρών καὶ τὰ πάντα πληρ?ν,
? θησαυρός τ?ν ?γαθ?ν καὶ ζω?ς χορηγός?
?λθέ καὶ σκηνώσον ?ν ?μ?ν
καὶ καθάρισον ?μ?ς ?πό πάσης κηλ?δος
καὶ σ?σον, ?γαθέ, τὰς ψυχὰς ?μ?ν».